XXIII. évfolyam. Csáktornya, 1906. deczember 2-án. 48. szám.

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Nyilttér petitsora 20 fillér.

Felelős szerkesztő: DÉKÁNY MIHÁLY.

Főszerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos: STRAUSZ SÁNDOR.

Hogyan szaporitsuk a hasznos madarakat?

A müvelt nyugaton minden államban, de különösen Németországban, már évtizedek óta a népesség minden rétege, különösen a gazdasággal foglalkozó közönség felismerte azt a kimondhatatlan nagy hasznot, a mit az énekes madarak rovarokkal való kizárolagos táplálkozásuk folytán a gazdaközönségnek hajtanak. Ennek tudatában ott ugyszólván minden városban létesültek madárvédelmi egyesületek, melyeknek főtörekvésük az énekes madarak mesterséges uton való szaporitása.

Ezen törekvést két uton lehet megvalósitani.

Először is módot nyujtani fészkelők alkalmazásával a költés zavartalan lefolyására,

Másodsorban télviz idején, ha a madarak eleséget nem találnak, mesterségesen táplálni, illetve állandóan megfelelő táplálékot nyujtani kertben, szinben, verandán stb. Ezáltal egyszersmind elérjük, állandóan oda szoktatjuk, a hová kivánjuk; elérjük azt, hogy állandóan nálunk maradnak a vidékünkön honos madarak és oda szokva gyümölcsöseinkben tavasszal, ha az etetést beszüntetjük, szorgalmasan fogják a fákról a hernyókat pusztitani.

A gazdaember igy nagy munkát, időt takarit meg, nem kénytelen cselédségét rovar pusztitásával foglalkoztatni és nem lesz kitéve a hatóság figyelmeztetésének és esetleg feljelentés folytán büntetésnek.

Hazánkban csak néhány év óta kezdik itt-ott követni nyugat nemes példáját és az eredmény, mint tudom, várakozáson felüli. Az eszme a soproni, kőszegi és a szentgothárdi egyesületek utján öltött testet. Miként fejlődött ez tovább, ezt itt részletezni nem fogom, mert igen eltérnék általa a tárgytól.

Röviden szándékozom főbb vonásaikban ismertetni az eljárást, a mely lehetségessé teszi, hogy ugyszintén anyagi áldozat nélkül gyarapitsuk a hasznos éneklő madarak számát, ezzel önmagunknak hasznot hajtva, nemes dolgot is cselekszünk.

Hasznos énekeseinknek mesterséges szaporitása azért szükséges, mert a kultura rohamos fejlődése folytán mindinkább gyérül a fészkelésre szolgáló alkalmas helyek száma. Az intenziv gazdálkodás, a nehéz gazdasági helyzet folytán kihasználtatik a legkisebb terület is, számtalan erdő, cserje, bokor esik áldozatul, a mi pedig mind alkalmas a madarak fészkelésére.

Az előbb emlitett egyesületek hosszu évi tapasztalatok alapján törekedtek a természetességet a lehetőségig megközeliteni, figyelembe vették a madarak szokásait, életmódját és ily alapokon készittették a mesterséges fészkelőket, sőt e téren oly nagy a haladás, hogy azokat kizárólag magyar gyártmányban állithatják elő.

A kőszegi egyesület ezen fészkelőit, melyeket Chernel István elnöke, hazánk kiváló ornithologusa felügyelete és személyes utasitásai alapján Kőszegen készittet, az 1902. évi pozsonyi mezőgazdasági kiállitáson a nagy közönségnek bemutatta és azóta ugy hazánkban, mint külföldön is számosan veszik.

Az egyesület kétféle ilyen fészkelő házikót készittet:

1. Czinegéknek, csuszkáknak, fakuszóknak, kis harkálynak, örvös légykapónak, kerti rozsdafarkuaknak. Ennek bejáró lyukja kicsi és köralaku.

2. Házi rozsdafarkuaknak, szürke légykapóknak, barázdabillegetőnek, ezek nyilása négyszegletü.

Ha ezen kiszáradt fából készült fészkelőket megfelelően helyezzük el, ugy azokat madaraink szivesen keresik fel,

Az alábbiakban röviden ismertetni kivánom az eljárást. A kifüggesztés, tekintve, hogy közeleg a második költés ideje, novemberig történhetik, mindenesetre tanácsos azonban mielőbb kifüggeszteni. A kifüggesztésnél ügyeljünk arra, hogy olyan helyre tegyük a fészkelőket, a hol egyszersmind hasznot is várunk a madaraktól pl. kertbe v. gyümölcsösbe. A hely legyen nyugalmas, lehetőleg bokor közelében, legyen inkább eldugott, mint szembetünő, azonkivül ugy válaszszuk ki a helyet, hogy télen ott megfelelő módon etethessük a szegény kis madarakat. A fészkelőket ugy kell kifüggeszteni, hogy a bejáró nyilás kelet v. délkelet felé nézzen, mert igy nem éri oly nagyon az eső és szél.

A második fajta fészkelőt eresz alá, szőlőben is elhelyezhetjük, sőt itt a legmegfelelőbb hely. Ezek kifüggesztéséről a jövő számban fogok megemlékezni. (Folyt. köv.)

Szenteh Dezső.
gazd. szaktanár.

TÁRCA.

Régi németországi játékbankok.

A németországi játékbankok utolsó órája 1872. október 31-én ütött, Wiesbaden, Baden-Baden, Homburg és Ems hires játékasztalainál — a német birodalmi gyülés határozatánál fogva — akkor mondták ki a croupier-k utoljára e szókat: »Rien neva plus.«

A közerkölcsiség ugy kivánta, hogy e bankok megszünjenek; azóta e helyek gyógyforrásai nem kölcsönöztek a fürdőknek oly élénk életet, mint a játékbankok.

A szerencsevadászat temérdek idegent, férfiakat és szép nőket csábitott e helyekre, melyeken sok pikáns történet játszódott le, de természetesen sok szomoru tragediát is láttak.

Legrégibb és leghiresebb volt a homburgi bank. Ezt 1842-ben két franczia zsidó alapitotta: a két Blanc fivér. Az 1848-iki központi parlament elrendelte a játékbank elzárását, de tulajdonosai ellenszegültek e határozatnak és csak a fegyveres erőnek engedtek.

Később folytathatták az üzletet nyolczvanezer forint évi bérért. És a kicsi Homburg, (ötezer lakóssal, rossz vendéglőkkel) gyülhelye lett évenkint hat-nyolczezer embernek; szinházában Patti Adél énekelt; gyógycsarnoka gazdag falképekkel, roppant tükrökkel, drága butorokkal és diszes közönségével ugyancsak ragyogott. Egész éven át játsztak ott s a bank nyeresége rendesen többre ment egy millió forintnál. Seholsem játszottak szenvedélyesebben, mint itt, férfiak és nők, köztük sok előkelő delnő.

A bank megszüntét leginkább sajnálta Kisseleff grófnő, egy fehérhaju vén asszony, ki — noha hetvenen tul volt — éjjel-nappal játszott szemben a croupier-vel. Kisseleff grófnő egy orosz diplomata neje volt, s midőn egykor férje kérte, hogy vagy róla vagy a játékról mondjon le: ő a játékot választotta. Valaha szép volt nagyon; öregségére csak büszke magatartása maradt meg. Azt mondták, hogy a bank megszünése előtti tizenöt év alatt vagy nyolcz milliót veszitett. Palotaszerü szép háza volt ugyan Homburgban, s az utczát, melyben fekszik »Kisseleff«-utczának nevezték el, de azért a roulette-ből alig annyit menthetett meg, amennyiből élete utolsó éveiben valahogy megélhetett.

Sokkal szerencsésebb volt a baden-badeni nagy játékosnő: Smoarow herczegnő, ki még ötvenöt éves korában is kellemes, szabályos arczczal birt. Mindig gazdagon volt öltözve és különösen szerette a sárga selymet. Annyit nyert a »rouge et noir«-on, mint a mennyit Kisseleff grófnő vesztett a rouletten.

Homburgban az utolsó idényben feltünt egy szép büszke asszony is, ki — ugy látszott — szórakozásból játszott. Azt mondták, hogy egy magyar nemes leánya, ki megszökött egy tiszttel, mig később a tiszt szökött meg tőle. De a nő utána ment s a tiszt akkor is gunyosan taszitotta el magától. Igy a nő kétségbeesésében férjhez ment egy gazdag vén kereskedőhöz, ki csakhamar meghalt. A gazdag özvegy ekkor vissza akart térni atyjához, ki hallani sem akart róla, bár azalatt igen eladósodott. Egy nap az apa egy névtelen levélben annyi pénzt kapott, hogy minden tartozását kifizethette, de hogy kitől kapta, azt nem tudta, leánya gazdagságáról mit sem sejtve. Később kapott tőle bocsánatkérő levelet, de ismét elutasitotta. És a nő, hogy bujt felejtse, játszani kezdett, miközben nem egy kérőnek adott kosarat.

Wiesbadennek nem volt annyi szenzációja, bár a játékbank fennállásának utolsó évében negyvenötezren látogatták meg és a városnak is 22000 lakósa volt; gyógycsarnoka szintén pompás képekkel, márványoszlopokkal, bársony függönyökkel. De csődesebben játszottak benne. Egy párisi loretle tünt fel ott, aki egy pár száz frankkal érkezett meg, játszott, s kétszázezer frankot nyervén, ezzel vissza akart utazni; de a vasutról elkésett és visszatért a játékbankba, hol mindenét elvesztette. Ekkor csaknem őrülten ugrott fel, mondván, hogy megöli magát. Egy ur utánna ment és ajánlott neki százezer frankot, ha nem Weisbadenban

Nyilt kérelem egészséges ivóvizért.

T. kérem a tek. szerkesztőséget, hogy alábbi soraimnak »Muraköz« hasábjain helyt adni kegyeskedjék. —

Már bizony nem emlékszem egészen bizonyosan, csak annyit tudok, hogy a folyó évi őszi időszakban a »Muraköz« egyik száma értesitést hozott arról a nagyközségi gyülésről, mely közgyülés egy ártézi kut furásával is foglalkozott egy ily ügyben beadott ajánlat folytán, de az ajánlatot a közgyülés a községi orvos véleménye alapján, mint szükségtelent elutasitotta.

A nevezett czikk akkor igyekezett kimutatni az ártézi kut szükségességét, melylyel, azt hiszem, talán Csáktornyának minden lakosa egyet ért, s hogy nem ok nélkül, bizonyitja a Csáktornyán most szórványosan fellépett tiphus alkalmából kibocsájtott hatósági s bizonyára orvosi vélemény alapján kiadott rendelet is, mely a tiphus terjesztőjének a rossz ivóvizet mondja, miért is a kutak tisztitását rendeli el.

Azt vagyok bátor tehát ez uton kérdezni Csáktornya nagyközség i. t. képviselő testületétől, vajjon fenntartja-e még az alig néhány hónapja lefolyt közgyülésen nyilvánitott abbeli véleményét, hogy Csáktornyán ez idő szerint ártézi kutra nincs szükség?

Szeretném hinni, hogy a község képviselőtestületének a véleménye azóta megváltozott és akkori véleményétől eltérőleg éppen ellenkezőleg, a legközelebbi községi közgyülésen minden lehetőt elkövetnek, hogy Csáktornyán bár a község minden áldozata áran, de mielőbb igenis furatnak ártézi kutat. Elvégre, ha tőlünk nem messze, Csáktornyánál nem is nagyobb, de fontosságra nézve Csáktornyát meg sem közelitő Csurgón és sok kisebb helyen tudnak áldozni 10—20 ezer koronát egy ártézi kutra, talán Csáktornya is megteheti azt.

Bocsánatot kérek ezután soraimért, de mint ennek a községnek lakosa, ugy hiszem nemcsak a magam nevében, hanem a község többi lakossának a nevében is intézem mindazokhoz kérő szavaimat, a kik e tekintetben illetékesek, hogy furassanak Csáktornyán mielőbb ártézi kutat, mert ez a községnek élet szükséglete.

Egy csáktornyai lakos.

Közöljük e nyilt sorokat irójának kérésére minden változtatás nélkül és nem is tesszünk hozzá semmit, mert ebben az ügyben mi már épen nem régen mondottuk el a véleményünket, s most is csak azt vallhatjuk, hogy talán sehol nincs nagyobb szükség ártézi kutra, mint épen Csáktornyán. Szerk.

KÜLÖNFÉLÉK.

A hét története.

(A helyzet. — A rózsahegyi agitátorok. — Ujabb nagyszabásu stikli. — Fügh őrnagy gyilkosa. — Meggyilkolta a feleségét.

A magyar és az osztrák delegácziók ez évben már másodszor összeültek. A delegáczió tagjai a királynál is tették tiszteletüket, s ő felsége rövid beszédben üdvözölte őket, azután cercle tartott, melynek folyamán sok delegátust megszólitással tüntetett ki. A delegátusok azután előértekezletet tartottak és elhatározták, hogy a tanácskozásokat deczember 3-án kezdik meg. A képviselőház a szaktárczák költségvetéseinek tárgyalását folytatta. Ez alkalommal Andrássy gróf belügyminiszter kimeritő beszédében foglalkozott a nemzetiségi kérdéssel is. Beszédének magvát ez a kijelentése képezte: »Szeretni, igazságosnak lenni a nemzetiségek tömegeivel szemben és kérlelhetlen szigorral üldözni az izgatókat — ez a kötelességünk«. A kereskedelmi tárczának tárgyalása keretében Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter gazdag programmot rajzolt a képviselőház elé. — Nagyon helyes, nagyon üdvös reformokra törekszik és valóban itt volna már a tettek ideje.

A rózsahegyi törvényszék előtt nagy nemzetiségi bünpör folyik. A vádlottak padján Hlinka András plébános és tizennégy társa ül. A tót agitátorok néhány év alatt teljesen felduláták a békés nép nyugalmát és véresszáju beszédekkel nagymértékben fölizgatták a tótokat a magyarság és a magyar állam ellen. A tárgyalás a nagyszámu tanuk kihallgatása miatt a jövő hét derekáig fog elhuzódni.

Alig multak el a Hosztalek és a köpenicki kapitány szenzácziói, egy ujabb hasonló csiny kelt feltünést és derültséget. A hős ezuttal Srassnoff Ignácz, a széles rendőri körökben ismert szélhámos. A jeles férfiu Európaszerte tett kóborlásai közben Zágrábot is megtisztelte látogatásával, hol Oscar Berger von Wildeneck bécsi udvari és miniszteri tanácsosnak adva ki magát politikai értekezleteket tartott a horvát bánnal, az érsekkel, a Starcsevics-párt vezérével, Frankkal és más horvát kapaczitásokkal. Nem feledkezett meg a szivvonzalmairól sem, s egy előkelő ház tizenkilenczéves leányával kezdett ismeretséget, s megállapodtak abban, hogy néhány nap mulva eljegyzi. Zágrábban való diplomácziai funkcióját természetesen arra használta fel, hogy nagyobb kölcsönöket vegyen fel. Végre is viselkedése szemet szurt, a »diplomata« ur kénytelen volt megugrani és Budapestre szökött, hol elfogták. Minthogy csalásai miatt feljelentették, érdekes bünügyi tárgyalásra van kilátás.

Nemrég arról adtak hirt a lapok, hogy Fügh Dénes őrnagyot balatongyörki villájában az ablakon keresztül lelőtték. A keszthelyi járásbiróság heteken át sikertelenül folytatta ez ügyben a vizsgálatot, mig végre most váratlan fordulat állt be. Az őrnagy özvegye ellen, aki mindig rossz viszonyban élt a boldogult férjével, oly sulyos gyanuokok merültek fel, hogy a napokban letartóztatták. Később azonban ujból szabadlábra helyezték, azzal a föltétellel, hogy Keszthelyről nem távozik el. Az asszoy nővére annak a Laskai Tivadarnak, kit néhány évvel ezelőtt gyermekeinek megmérgezéséért életfogytig tartó fegyházra itélt a biróság.

Egy másik hitvesgyilkosság hirét is vettük. Szegeden Spitzer Emil Izidor biztositási ügynök agyonlőtte a feleségét, Grossz Rózát, mert Kellner Márton zongoramesterrel bizalmasan együttalálta. Az asszony holtteteménél a két férfi azután véresre verte egymást. Spitzer a rendőrségen azt vallotta, hogy azért ölte meg feleségét, mert megcsalta őt daczára, hogy miatta hitét, családját elhagyta és vagyonát is föláldozta.

— **Közgyülés.** Csáktornya nagyközség képviselő testületete nov. 30-án Petrics Ignácz községi biró elnöklésével közgyülést tartott, melyen: I. Soltics Imre és Grábár Pál részére községi ingatlanokat adott el épitési célokra. II. Hercog Sándor vasuti vendéglős és Prosztenik Gusztáv vaskereskedő települését 20—20 K. települési dj lefizetésének kötelezettsége mellett engedélyezte. III. Vurusics Mátyás által visszafizetett 250 K. szegényalappénznek a csáktornya vidéki takarékpénztárban való gyümölcsöző elhelyezését rendelte el. — IV. A köteles tüzoltoalap javára kezelt 670 K. 89 f. tőkét a tüzrendészeti szabályrendelet alapján tüzoltási célokra átutalta az önk. tüzoltóegyesület javára: V. Kersun István és Bősz Károly illetőségét ujból megtagadta. VI. Jambrovics János, Babics István, Medved Ferenc és Terkács Mihály községi rendőrök javára egy évi időtartamra egyenkint 70—70 K. drágasági pótlékot engedélyezett.

— **Esküvő.** Dr. Wolf Béla csáktornyai orvos ma tartja esküvőjét özv. Pollák Samuné szül. Freier Ette urasszonnyal Csáktornyán.

Halálozások. Farkas Lajos uradalmi ispánnak 4 hónapos kis fia, Miklós, nov. 28-án Csáktornyán elhunyt.

A diftiritisz ölő mérge f. hó 1-én délelőtt 10 órakor rövid tusa után 8 esztendős korában kiollotta Probszt Ferikének, néhai Probszt Ferencz volt uradalmi pénztárnok fiacskájának, a helybeli áll. elemi iskola egy igen szorgalmas növendékének életét. Ma délután temetik a drávaszentmihályi temető kápolnájából. Az általános részvét vigasztalja a bánatos anyát és testvéreket mély fájdalmukban.

— **A csáktornyai kisdedovó egyesület** f. é. közgyülését decz. 8-án d. u. ½3 órakor tartja meg az áll. elemi isk. tanács termében, melyre a t. tagok ez uton is tiszteletel meghivatnak. Tárgysorozat: 1 Elnöki jelentés. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése, 3. A jelen iskola évre szóló költségvetés előterjesztése. 4. Az óvónő jelentése. 5. Jelentés az állami óvók felállitása ügyében. 6. Hüll Czili óvónő kérvénye. 7. Inditványok. A t. tagokat a minél nagyobb számban való megjelenésre kéri Alneghy Alajos elnök.

— **Állandó választmányi ülés.** A fennálló szabályrendelet értelmében folyó 1906. évi deczember hó 10-én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyülésben felveendő ügyek közgyülési tárgyalásának előkészitése végett az állandó választmány ülése folyó 1906-ik évi deczember hó 4-én d. e. 10 órakor lesz a megyeház gyüléstermében.

— **Tiphus Csáktornyán.** Mult számunkban már megemlékeztünk arról, hogy Csáktornya egyik külvárosában, a hasihagymáz szorványosan fellépett és egy 6 éves kis leány a betegségben meg is halt. E héten több fővárosi lap a szerdai számukban a betegségről irván, azt irják, hogy Csáktornyán járványosan grasszál a hasi hagymáz és 17 megbetegedés valamit 4 halálozás történt eddig. Alkalmunk volt meggyőződni az illetékes tényezőktől beszezett informátiokból, hogy a fővárosi lapoknak fenti állitásai, hála Istennek, valótlanok, mert az előző héten történt 3 megbetegedés és ezek egyikének az az elhalálozásán felül azóta nincs semmi baj és a két beteg is már javulóban van.

— **A csáktornyai bérkocsisok és az éjjeli gyorsvonat.** Állandó volt a panasz Csáktornyán, hogy a vasuti állomáson az éjféli gyorsvonatnál nagy ritkán volt bérkocsi s az utasok jó részének, kik szivesen

---

lesz öngyilkossá, mert a bank bérlői féltek az effélétől. S a lány elfogatta az ajánlatot, visszament Párisba, s ott ugrott a Szajnába, midőn ujra eljátszotta mindenét. — Egy elegáns ur pedig, aki olasz grófnak adta ki magát, furfangosan szedte rá a bankot. Első héten egy tekercs aranyat vesztett, s midőn a másik héten ötvenezer frankot nyert, nyomtalanul eltünt. Később egyik vesztett tekercs aranyát egy orosz tiszt nyervén el, felbontotta és ólmot talált benne. Az volt a többiben is, melyek két végükön a bank hamisitott pecsétjével voltak beragasztva, ahogy szokott lenni a bank minden arany tekercse. Ily módon 1600 tallérig csalta meg a bankot, mely azóta mindig meg is vizsgáltatta az asztalra rakott tekercseket.

Ems, az 1872-ben négyezer lakósu hely játéktermei csinosak voltak ugyan, de korántsem oly fényesek, mint a másik kettőé. Négyezer vendége szokott volt lenni évente és finomabb hang uralkodott ott. Nem volt benne annyi kalandor és a játék sem volt oly lázas. Hanem volt egy croupier-je, ki szörnyü változatos életett futott meg. Egy német gróf törvénytelen fia volt, katonatiszt lett, később vallási rajongó, keleten mohamedán, görög, zsidó és utoljára budhista. Három nőt vett el és mind a háromtól elvált. Aztán romlott egészséggel ment Emsbe gyógyulni, ott megismerte a játékot és beállt crupiernek. Ezt az állását a bank megszünte után elvesztette, mire végkép elzüllött.

használtak volna bérkocsit, gyalog kellett a városba jönni éjnek idején, ami bizony nem valami kellemes dolog. A szabályzat szerint egy bérkocsinak ugyan mindig kellett volna lenni az állomáson a Zrinyi szálloda határán felül, de bizony a soros ezen időben rendesen a boldogok álmát aludta. Büntetések történtek, de ez sem igen használt. Most mint halljuk, ujabb rendelkezés szerint legalább 2 fiákkernek kell várakozni az éjféli gyorsvonatra. Hát erre a szaporitásra igazán szükség van, csak legalább eleget is tennének a soros kocsisok köteleségüknek. Félő azonban, hogy csak annyi eredménye lesz az ujabb rendelkezésnek, hogy még többször kell a bérkocsisokat majd birságolnia mulasztás miatt.

— ***Irógépkellékek*** *(másolópapir, szallag, olaj, olajozó, radir stb.) jutányos áron kaphatók* ***Strausz Sándor*** *könyvkereskedésében Csáktornyán.*

— **Sertés orbáncz.** Drávavásárhely községben a sertésorbáncz ragadós állatbetegség szórványosan fellépett.

— **Szerkesztő változás.** A Nagykanizsán megjelenő »Zalai Közlöny« eddigi szerkesztősége: dr. Villányi Henrik szerkesztővel az élükön folyó hó 1-től megváltak a nevezett laptól és a szerkesztést Kálmán Pál okl. tanító vette át.

— **Ház és család.** A mezei munka elvégeztetvén, a földek a jövő évre elkészitve, rendbe hozatnak, a gazdálkodó családja a házi munkák elvégzéséhez fordul. Az asszonyok és leányok előveszik a nyárról fenmaradt varrómunkát, hogy a rosszakat helyreállitva, esetleg uj ruhanemüek készittessenek és ekkor a varrógép a család jó barátja megint előtérbe nyomul és ahol ily hasznos eszköz még nincs a háznál, annak beszerzése válik szükségessé. A sok kellemetlen tapasztalat, mely hihetetlen olcsó árakon beszerzett varrógépekkel tétetett, ismeretesek és egy ily bizalmi czikk vásárlásánál eszközölt megtakaritás már sokszor keservesen megboszulta magát. Csak az takarékoskodik igazán, ki a legjobbat veszi és a tapasztalat bebizonyitotta, hogy az eredeti Singer varrógépek, melyek Csáktornya Főut 37. sz. alatt arusittatnak, a legjobbak. Ha a Singer Co. varrógép részvénytársaság világhire már elegendő, az eredeti Singer-varrógépek ajánlására, még azon különösen előnyös eljárásra is figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy ezen czég nemcsak eladja a varrógépeket, hanem minden vevőnek a gép szerkezetéről, a varrásról, az egyes aparatusok kezeléséről alapos oktatást ad, sőt a modern mühimzés minden ágát, melyek a családi gépen gyönyörüen készithetők, ingyen tanit. Ne hagyjuk magunkat tehát olcsó ajánlatokkal elcsábitani, Singer név alatt ajánlott régi szerkezetü utánzatokat venni. A Singer Co. varrógép részvénytársaság csakis a vevőnek szállit, viszonteladóknak semmi szin alatt nem ád varrógépet; eredeti Singer varrógépek csakis a Singer Co. varrógép részvénytársaság üzleteiben kaphatók.

— **A lakodalom vége.** Nov. 25-ėn Szermek Elek belicai lakosnak a lakodalmán jelen voltak a többi között Ovcsár György és Ovcsár Márk a feleségeikkel is és vigan folyt a mulatozás este 9 óráig, mig csak Petrác Iván 26 éves gazdasági cseléd meg nem érkezett. Ugyanis tánczközben leszakad Petrác ingének az egyik gombja, a melyet Ovcsár Márkné vart fel és a melyet az asszony férje látván, féltékenykedni kezdett. A féltékenység ördöge azután nem is hagyta nyugodtan Ovcsár Márkot, ki testvérével együtt az udvarra ment s arról tanácskoztak, mi tevők legyenek. Mikor ezt Petrac észrevette, kiment utánnuk és azt mondta a féltékenykedő férjnek, hogy ne csináljanak ostobaságot, hiszen abban semmi sincs, ha egy asszony ilyenkor másnak felvarrja az inge gombját. Azonban most már nem lehetett lecsillapitani a két testvért és mind hangosabb és hangosabb lett a szóváltás, mig végre dulakodássá fajult, Petrác kést vett elő, a melyett áldott állapotban levő Ovcsár Györgyné látván, férjét elakarta vezetni a verekedés helyéről, de ép abban a szerencsétlen pillanatban ment férjéhez, mikor Petrác ehhez szurt, mikor is a kés nem a férfit, hanem a nőt találta. Átszurta a nő hasát, ki azonnal összeesett és a magzatot idő előtt 7 hónapos korában holtan megszülte, maga pedig élet-halál között fekszik s életben maradásához alig van remény.

— **A csáktornyai Katalin napi vásár** nov. 26-án mult hétfőn volt. Az a bámulatos jó idő, mely mostanában általában uralkodik, e késő őszi vásárt is nagyon népesé tette. Allat állományban óriási volt a felhajtás megfelelő volt a kereslet is. Felhajtottak 4206 drb. szarvasmarhát és 2000 drb. lovat. Eladtak 1564 drb. szarvasmarhát és mintegy 500 drb. lovat. A legdrágább szarvasmarha páronkint 1200 koronáért, a legdrágább igás ló darabja 2000 koronáért, egy éves csikó 380 k.-ig, 2 éves csikó 450 k.-ig, 3 éves csikó 100 k.-ig és 4 éves éves csikó 1500 k-ig keltek el.

KÖZGAZDASÁG.

Uj korszak a méhészet terén.

Hajdan, amikor még hazánk határait rengeteg sok erdő és mocsár boritotta, amikor még sok rét, legelő, amikor még a szántóföldeket minden harmadik évben ugarnak hagyták: a méhek itt, hazánk földjén buján tenyésztek és rendkivüli sikereket adtak. Volt méz, viasz bőven. Az 1787-ik évben csak a viasz hozott a Bánságnak 4 millió korona hasznot. 1790-ben hazánkból Fiumén át 393 ezer korona értékü méh termék viteltett ki a külföldre. 1880-ban Erdélynek a méhészet egy és fél millió korona hosznot hozott. Holott 1900-ik évben Kovács Antal országos méheszeti felügyelő szerint hazánkból összesen:1 millio 663 ezer korona értékü méhtermék viteltett ki. Ez bizony nagyon kevés ahhoz képest, ami az előtt volt. Kevés különösen akkor, amikor az állam oly nagy támogatásban részesiti a méhészetet. De hát megváltoztak a viszonyok. Nincs többé a méheknek az a dus legelőjük, ami a rég mult időkben volt. Hazánk talán már nem is nevezhető tejjel-mézzel folyó Kanaánnak. De igenis; csakhogy megváltoztak a viszonyok, a szarvasmarha legelőjével megfogytak a méhék virágos rétjei, erdei is, ami tenyésztési rendszerünknek is ahhoz képest kell alakulnia.

Tudom én azt, hogy a legtöbben méhésztársaim közül szinte megütközéssel fogadják ezen kijelentésemet s azt vetik ellene, hiszen a Dzierzon rendszer egy egészen uj és alapos rendszer.

Igen, Dzierzon feltárta előttünk a méhek világát. Teljesen tisztában vagyunk a méhek természettani rendszerével. Ismerjük az egyes méh egyedek testi szervezetét, feladatát működését. Ismerjük az egész méh államot. Ismerünk, tudunk mindent, ami az elmélet terén szükséges; talán többet is. De a gyakorlat terén alig haladtunk egy lépéssel is előbbre. Pedig manipulálunk sokat; szinte megtanitjuk méheinket és magunkat is; de a siker, az eredmény bizony édes kevés.

Vannak ugyan kivételek is, hol sok, felette sok munkával szép eredményeket tudnak felmutatni. Ez azonban még sincs arányban a ráforditott sok munkával.

Hát még ha tekintetbe vesszük, hogy 23, sőt több éve mult, hogy a népet tanitjuk, a népet akarjuk meggyerni a méhészet okszerü gyakorlásának. És a nép a nagy általánosságban még most is ott van, ahol ezelőtt 25—30 esztendővel volt; vagy nem méhészkedik, vagy ha igen, méhészkedik az ő régi paraszt kassaival. Nem bizonyitgatom; tessék csak azokat a statisztikai adatokat elővenni, a melyeket a méhészeti vándor tanitók évről-évre összegyüjtögetnek; a számok bizonyitanak 20 millió közül alig van néhány ezer méhész. Pedig hát csak egy kis szélesebb körü mozgalom, egy kis irányváltozás szükséges és az a siker megötszörösödnék. A siker oda terelné a népet a helyes irányba, ellesné a módját annak, hogy mi utonmódon lehet a méhészetből érdemes hasznot huzni.

Stefensen angol nemzetgazda azt mondá, hogy »az lenne az emberiségnek a legnagyobb jótevője, aki megtanitaná, hogy kell két kalász buzát termelni ott, ahol most egy terem«. Ez pedig elvitázhatatlan igazság. Én most hozzáteszem, hogy »az lesz méhészeknek a nagy jótevője, aki megtanitja őket arra, hogy miként kell egy-egy méh törzs után kétannyi mézet produkálni, mint a mennyit most produkálnak«. Én pedig azt akarom, azt tüzöm ki feladatomul, hogy megtanitsam méhésztársaimat arra, miként kell, miként lehet a helyi viszonyokhoz, a virányhoz képest két annyi mézet gyüjteni, mint a mennyit most gyüjtenek akár a paraszt, akár Dzierzon rendszer mellett a méhek.

Nézzük azért ezeket a dolgokat közelebbről is. Én az 1868-ik évben az Alföldön három paraszt kas méhet szereztem, azok rajzás által még azon őszre felszaporodtak 45-re; egy-egy kas adott tehát 14 rajt. De nem csak nálam volt ez igy, hanem vidékünkön, Mezőtur határában általánosan. Sőt némelyeknek 17—18 rajuk is lett egy-egy törzs után. De viszont az 1874-iki évben 106 kiteleltetett törzsemből, daczára, hogy már akkor Dzierzonista voltam, s a méheimet sok mézem feletetésével segitettem, megmaradt összesen 12 törzs. Teljesen az időjárástól függött, hogy méh törzseink hasznot adtak-e vagy a meglevők is elpusztultak. Mert tavasszal, mikor a jó mézhordás, a repcze, a gyümölcsák, akáczfák, ugy egyéb növények virágzása bekövetkezett és az jó volt, méhtörzseink derüre, borura rajoztak; lett sok raj. És ha azután még tovabb is volt hordás, föként a tarló virágról, akkor volt méz is bőven. De ha az elrajzás után szárazság állott be és a méhéknek nem volt miről gyüjteni, nemhogy felesleget adtak volna hanem még a saját élelmükre valót sem tudták begyüjteni és elpusztultak. Tehát rendszerint a rajzás ölte meg. Csak az u. n. meddők, a melyek t. i. nem rajoztak, gyüjtöttek eleget Tehát a meddők. »Itt az intés figyeljetek és okosan kövesétek.«.

(Folyt. köv.)

Dömötör László
méhész.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazon t. barátaink, ismerőseink s emberbarátaink, akik a mi szeretett s telejthetetlen kis Farkas Mikink elhunyta alkalmával részvétüknek oly igaz és őszinte jelét adták, temetésén megjelenni s ezzel fájdalmunkat enyhiteni kegyesek voltak, fogadják e helyen is mélyen érzett hálás köszönetünket.

Csáktornya, 1906 nov. 29.

A gyászoló család s a rokonság minden tagja.

XXIII. Csáktornya, 1906. decembra 2-ga 48. Broj.

Sve pošiljke se tičuč zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlažeći družtveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik: LOPARITS R. JÓZSEF. | Glavni urednik: MARGITAI JÓZSEF. | Izdatelj i vlastnik: STRAUSZ SÁNDOR.

Advent.

— I angeli budu puhali vu trubente, te bude se na glas dalo celomu svetu, da dojde sin Božji. — Tak veli zadnji evangelium po trojaki. Opominja nas na on veliki čas, kada bude došel vekivečni Sudec opet na zemlju i to sa tom nakanom, da dobre svoje ovčice odpelja vu raj nebeski, a one koji su njega zavrgavali, da porine vu vekivečni ogenj. To bude strašen sud. Samo jeden mig zvaličiteljov bude kazal griešnikom, da su zgubljeni, a dobrim samo par lepih rečih, da su delniki vekivečnog raja.

Pak ipak se ti človek tuliko hrabriš, ipak se ti tuliko siguriš, ti proklinjaš, ti zahitavaš Boga, govoreč da kaj meni Bog! Vu prevzetnosti tvojoj kuliko i kulikoput zatajiš Boga, iz prekšenosti kuliko i kulikoput se ti ismehavaš iz Božjih zapovedih. Oh došlo bude vreme, kada bi ti za sve to se rad žaluval i pokoru činil ali več bude kesno!

Žalostno moremo opaživati da svet sve duže i duže nepobožniji postane. Nepobožnost se širi kak iztočna kuga i ljudi se grabiju za njom, koj bi mogel više iz nje vuse zeti. Siromak je zato nepobožan da kruha nema; bogataš je zato proti Bogu, jer misli da samo na oviu svetu ima život, da po smrti sve prestane, da Boga nema. Beteżni zato kuni Boga, da mu neče pomoči, a zdrav je prevzeten zbog svojega zdravja. Celi svet se kvari, samo iz vunašnjem kaže, a znutrašjem je pokvarjeni. Tak je kak onaj grob koj je izvuna lepi a iz nutra je pun črvov. — Puno je Farizejušov.

Ako nebi svet pokvarjeni bil, nebi bilo tuliko nezadovoljnih ljudih. Od kud izhadjaju sociališti, anarkišti i ovi drugi svi bezbožnjaki!? Svi su ovi skule, velike beteżne skule človečanstva.

Socijališti radi veliju to, da je sam Kristuš socijališta bil. Oh kakva norost! Im je zveličitelj Kristuš na mir, trplenje vučil ljudi, a sadašnji sociališti delaju nemira, nestrplivi su puntaju proti zakonu, proti nebeskomu otcu Bogu, proti oblastima. Sadašnji socijališti su dalko vu svojih prodekah od velikoga navučitelja Jezuša. On je svojim živlenjem pokazal put onim koje je navučal, ponizen je bil, a sadašnji socialisti se — proti stavljaju zakonom, hočeju preobrnuti svet. Ali niti nije moči prispodabljati socialiste Kristušom, jer on je bil sin Božji, njegov navuk je bil božanski i sladko vračtvo srca človečanskoga, a socialisti (oni pravi socijalisti) su tak rekuč skule človečanstva.

Kratki je taj život na zemlji. Kratki je, ali je dosta zmešan. Človek vu ovim kratkim životu, se trsi, da si pripraviš put na onaj drugi nebeski život, koj, kakvoga si zaslužil takov ti bude.

Došlo je vreme promatranja. Premišlavaj si ti o človeče! kakav bi život tebe čekal tam na drugim svetu po tvojih zaslužbah ovdje na zemlji! Premišlavaj si i pokori se! Premišlavaj si i pobolšaj se!

Jer znaj: Mnogo njih je pozvanih, ali malo njih je odabranih!

Med pozvanimi si i ti, ali jeli budeš i med odebranimi?

Naš Zveličitelj je svakomu dal priliku, da stupi med odebrane vu vekivečni raj.

Primi dakle priliku o narode i pobolšaj se! Žaluj se za svoje grehe pokori se i trsi se stupiti med odebrane.

Jer zmisli se na evangelium prošle nedelje, i zmisli se na onaj zadnji sud, oh kak lepo bude tebi, ako budeš i ti med odebranimi!

Neposlušaj puntare, neposlušaj bezbožnike, koji te proti domovini, proti veri, proti zakonom puntaju, koji ti mržuju zasadiju vu srce proti bližjemu tvojemu i koji te na sve zlo navadjaju.

Budi, miren, živi poleg zakonov, živi poleg vere i navuka Kristuševoga ljubi svojega bližnjega. Trsi se da vu tvojem živlenju samo dobro čini i kajaj se za sve grehe svoje.

Samo tak budeš dospel med odebrane i samo tak budeš delnik vekivečnosti.

Skoznujte i molite vura je blizu!

Politički pregled.

Prošloga tjedna je bilo razglašeno pismo kralja, sa kojim pozove delegaciju, tojest onaj odbor, koj zvrhu skupnih poslov sednicu drži i razpravlja nje, da se vu Budapeštu zide skup. Prošloga meseca 27-ga su se započele delegacije sa govorom kralja. Kralj je povedal da su Magjarska i Austrija vu prijateljstvu svakom državom. Zatem je govoril od reformah vu Bosniji Takajše su govorili i novi ministri Arenthal i Schönach te su povedali da stališ prama Srbiji je i danas takov, kak je bil prije.

Njegvo Veličanstvo kralj je cerčle držal i svakomu ablegatu pojedino nekaj rekel ili nekaj ga pital.

Magjarsko orsačko spravišče drži takodjer sednice i razpravlja o proračunu sledečega ljeta.

ZABAVA.

Na onim svietu.

Kad je u selu glas puknul, da je Matejka Klepec umrl, nitko nije hotel vierovati, da bi to istina bila, jer se je on navadno šalil, a zvan toga se njemu kaj takovoga još̆e nikada nije dogodilo. Ali kad je stara Stanjkovina razglasila njegovu zadnju uru, odmah su svi povierovali te se osviedočili, da se ovaj krat nije šalil. Siromak stari Matejka se je vratil iz šume s drvi, osla, koj je na kolcih drva vozil, je privezal u dvorišču pod oreh, hitil mu malo siena i čim je stupil u sobu te si sel kraj peči i vužge pipu, samo ga je nekaj prerezalo, on zajavče, legne u postelju i . . . . . — Kad su se u sobi sakupili susedi, otišla je stara Stanjkovica domov, jer Matejka je bil samac a stara Stanjkovica ga samo kad i kad posietila. On i krotka mu oslica, siva kak golubica a poslušna kak opatica. Stara Stanjkovica sami pripepovieda: »Velim mu, nek se prekriž, a on se siromak hoče, te se i sili, ali preslab je, nemre se niti ganuti. Susedi mu ponude flašu vina, da se okriepi, on ju vzeme u ruke, nasmije se dedar su mu se oči zakriesile i .... spusti dušu. Izdahnul je posmiehom na ustih. Jeli radi toga, što mu istog hipa duša ulazila u raj, ili jer je videl flašu s vinom, nezna nitko pravo.

Kad je sad stari Matejko putoval po onom svietu, zaustavi se na jednom križanju, gde je bilo mnogo putnikah takovih kakov je i on bil. — »Dobar dan!« — pozdravi je i zapita: »Ej brača, koj put vodi u pekel?«

Svi ga začudjeno gledaju.

»No,— u pekel, koj put vodi?« — ponovi glasnije Matejko.

Pokazali su mu ga i on po njem ode mrmljajući: »Em znam da me budu sigurno onamo turnuli, pak za ti mar idem odmah, da nezakesnim. .... Nisam ja siromak čoviek za raj ....raj je načinjen za bogataše. Stakovo podrapanom opravom i izpucanimi rukami, tko bi me u nutar pustil ... Osamdeset sam se godinah mučil i stradal, pak sada da bi se to na jeden krat u liepi i lahki život pretvorilo, — to nemrebiti Istina je, trsil sam se da živim po božjoj pravici, ali tko te za to pita? Gospodin Bog nema vriemena, da stim račune vodi i stakovimi kakov sam ja. Nas su zapisali u vražje teftere još onda kad smo se rodili; pak da sam baš i drugčije bil pravedan, ipak sam barem u pijanstvu griešil ... A ja sam bogme pil! ..., Sve od diela i muke sam pil, dok sam se zasitil: ... no pak kaj onda, pil sam. Ni ovak ni onak mi nebude bolje, sam si mislil, pij — pak pij, pak kako bilo da bilo! .... Dobro sam si prestrl za pekel! Pak sad i onamo idem. Čoviek kad se več vtopi, nek se duboko vtopi!«

Veliki je komad puta stari Matejko prošel u svojih mislih. No na jedan krat ga angel od straga cukne za surino pak mu vikne:

»Stoj čovieče, kamo ideš?«

»A kam drugam nego u pekel — odgovori starac.

»Kamo? u pekel? Ali krivo si pošel moj dragi starina!«

»Verek nisam krivo pošel — baš pravo — dobro ja znam kam spadam, pusti me u miru, ja sam prst čoviek.

KAJ JE NOVOGA?

— ***Kolendar***: December 3. Pondeljek, Ferenc ksaveri. — 4. Tork, Barbara dev. muč. — 5. Sreda, Sabbaš opat — 6. Četvrtek, Mikloš biškup — 7. Petek, Ambrozij nav. crkve. 8. Subota, Bezgrešno začetje blaženje device Marije (svetek) 9. Nedelja, Leokadija. Ova nedelja je druga vu adventu. Evangelium je kada je počul Janoš .... (Matej XI. 2 — 10.) Zadnji fertalj meseca je 9-ga ob 2 vuri 45 minuti vu jutro. Vreme bude lepo, stoletni kolendar na mesta i snega kaže.

— **Nazad su** dali cigaanjcseke. Pisali smo i mi vu onim vremeno od toga, da su vu Csáktornji jeden kup ciganjske dece zeli vkrej od ciganov i nekoliko njih vu Sümeg poslali jer se je za nje obskrbelo ravnateljstvo svratišta szombateljskoga. Zmed ovih ciganjčekov 16-njih je moralo vu školu hoditi. I hodili su vu školu marljivo tiskali su pod pazduhom knjigu i tablicu, ali ovoga meseca 7-ga njih je 14 več ne došlo vu školu. Najme minister znutrašnjih poslov nedopusti da se deca vkrej zemeju od roditeljov. 6-ga je došel vu Sümeg stari cigan i odpeljal je dece sobom. Sa tem je konec i kraj izobraživanja ciganjske dece, koji su tak do slove došli.

— **Bomba vu** cirkvi sv. Petra. Skoro da se nije velika nesreča dogodila vu Rimu vu cirkvi sv. Petra. Ovoga meseca 18-ga je blizu poldneva razprsnula (eksplodelara) se je jedna bumba, koja je bila načinjena iz pleha a bila je nabita ćavli i prahom. Malo ljudi je bilo ravno vu cirkvi, ali su se i oni razbežali. Ranjeni je nigdo ne, pak niti nije na kvar ničemu. Glas od bumbe je strašno jaki bil, ali ljudi se nisu prestrašili vu varasu jer su mislili, da navado strelanje zvršavaju o podne. Vu cirkvi je ravno jeden svečenik mešu služil pri jednim oltaru, koj se je takaj prestrašil, ali kada je videl da nikaj znamenitešega pripetilo se nije je dalje služil mešu. Mery de Wall tajnik je taki javil celu stvar papi, koj se je raduval nad tem da se nikakova nesreča ne pripetila. Rimsko policajstvo je 1000 korun razpisalo za nagradu, koj bi prijel krivca. Ali do sada akoprem su 160 anarkištov prijeli več krivca nesu našli.

— **Srbski princ** je betežen. Pišeju novine da srpski princ Gjura, koj bude za otcom došel na tronuš vu Serbiji je betežen i to neima pravu pamet. Princ se svadi višeput svojim otcom, ili drugu takvu bedariju dela, kaj prave pameti človek nebi napravil Napriliku svoje dva adjutante, koji su majori, postavi jednoga kre drugoga te oni moraju noge zdigati a on njim pod pete strela. — Zatem drugiput opet dva pse tak dugo hujsti jednoga proti drugomu, dok se ovi na krvavo ne razmrcvariju. Ali i škola vu Magdeburgu potvrdi, da je princ, dok je tam vu školu hodil tvrde glavebil. Srbske novine to sve za neistinito veliju.

— **Skočil je** iz rešta. Pogibeljen človek je skočil vn Budapešti iz jednoga rešta. Vu tem več taj slučaj, da je rešt kak jeden festung zidani, gde skoro vu svakoj minuti paziju na sužnje več kaže, da človek koj je skočil nije prosti človek. — Zove se Mirkovics Ljubomir 27 ljet star i srbski gonitelj svinjah je. Več je bil vu reštu vu Beču 8 meseci. Kada je odonut vun došel se je nastanil vu Ráckevi. Tu je povkanil nekuliko ljudi jednoga svinjskoga trgovca srba je vkanil za 1000 korun, a kad je videl da bi ga radi prijeli je vu Budapeštu škočil Tu je imel celu trupu, koja je iz razbojstva živela. Prijeli su njegovu trupu ali njega nigdar nisu mogli prijeti. Nazadnje su ga 1905. ga ljeta vu marcijušu prijeli i vu rešt zaprli. Sud ga je na 4 ljeta odsudil, ali je apeleral i kraljevska tabla je na 3 i pol leta ustanovila rešta. Ali i to se je Mirkovicsu preveč vidlo pak je zato opet apeliral do kurije. Ovoga meseca 21-ga bi se bil držal sud, ali ravno na ovaj dan je Mirkovics skočil. I to kak po vražjem. Zaprli su ga vu najjakši rešt. Tu je prosil direktora, da mu naj dopusti da vu verkštet hodi delat. Direktor mu je i to dopustil jer gdo bi se nadjal, da bi on iz takvog rešta mogel skočiti gde je sveposvud puno straže. Hodil je vu verkštet delat i marljiv miren človek je bil i tak su ga obljubili. Tak se je to pripetilo i 20-ga ovoga meseca, da su ga odpeljali vu njegovu sobicu, gde se je moral ob 7 vuri doli leči. Stražari nad ljuknjice celu noč paziju na sužnje. Samo ravno med 5 i 6 vurom ne, jer ob 6 vuri se i tak moraju gori statii Mirkovicsa su još i ob 5 vuri vu postelji spavajučega našli. Ali kada su stražari ob 6 vuri došli da ga zbudiju je presenetnost bila kada su sobicu praznu našli. Mirkovics je skočil. Skočil je nad oblok. kojemu je križe sa rašpoljom odrezal. Vu verkštetu je dva rašpolje vkral. A vuni na steni se je prijel za drot,koj strela vodi i po onim se je pustil na zemlju. Ali vezda je još ne bil sloboden. Stopram je vu dvoru bil, gde se je sužnji znaju po dnevu šetati. Čez dvor je odbežal na drugu stran opet k jednoj sztdin, gde je verkštet bil. Tu je opet po drotu gori odplazil do verkštetevog obloka, gde je takajše izrašpolil križe i vu verkšett je došel, gde je bojtru našel na ganjku. Ganjkovi obloki su bili odprti. Čez jeden oblok je pustil lojtru na dvor i otišel je doli. Vu ovim dvoru su hiže stražarov. Nizke zidinice, kojih prva stran gledi na Maglódivulici. Mirkovics je k jednoj takvoj hiži prislonil lojtru gori je išel na krov i iz krova je na vulicu skočil, gde je več sloboden bil. Da je tak kunšno napravil svoj čin se vidi, da se je več od zdavnja pripravljal na svoj čin i da je dobro pogledal sve. Redarstvo ga sada išče.

— **Tatbina** Ovoga meseca 12-ga se je kaj kaj dogodilo vu Csáktornyi. Vkrali su cipele vkrali su mašču opravu i Bog zna kaj sve i skoro nebi bilo čudo da bi živoga človeka vkrali. Jer skorom su vkrali! Vu Mastnakovi hiži ima stan Korpits i njegov brat. Ovi su vu noči tvrdo spali, kada je negdo došel vu njihovu sobu, koja nije bila zaklenjena i jednoga brata celi na večer sleancug, zimski kaput, jednu srebru vuru i zlati lanec je odnesel. Sigurno da su tata još ne prijeli.

— **Srbske svinje**, Srbija je prije vu Magjarsku i Austriji na leto prodala 140.000 svinjah. Od kad su granice zaprte, te svinje nesmeju k nam pošiljati je strašen stališ bil vu Srbiji. Vu toj sili se je Srbska vlada obrnula vu Francuzku i po fal ceni je prodala ta 160.000 svinjah. Zvun toga kak čitamo opet iz jednih drugih novinah, Srbija je zela na posud 95 milijunov korun iz Genfa. Nadalje je Srbija pristelala iz Franczuzka 60 baterij štukov za hitro strelanja i 25 baterijah štukov drugih. Tak veliju, da te štuke nije Srbija samo za se pristelala več i za Črnugoru. Črnogorski Nikita več od zdavnja to misel ima vu svojoj glavi da svoje koze sa štuki komandira. Ali ipak drži od smeha drugoga sveta, pak zato je podjarmil sada Srbiju, koja bude mu štuke i za njega nabavila.

»Ali ti si zapisan za raj ....«

»Čujeć mladič, idi svojim putem, a neigraj se starimi ljudmi, jer to je nepristojno, to je špot i sramota ....« veli stari angelu.

Kad je angel videl, da sdobra nebude nikaj obavil, privine starca ksebi, poleti šnjim visoko prama nebeskomu prostoru, gde je svi po tamjanu dišalo a svietli angeli su na jate okolo obletavali i zanosno pievali: Svet, svet, svet Gospodine Sabaot.

»Kam me nosiš,« — veli starac Matejko — »budu te onde tvoji gospodari špotali — nečutiš li, da imam duhu po vinu« — i hoče mu pobieči.

Ali angel ga primečvršče i lieti sve jače i više u svietlije širine, dok nisu dospieli do rajskih vratah. Ta su bila od samog zlata i dragog kamenja, a svietla kak sunce Pred njimi je stal sveti Peter srebernim ključem u ruki i omašnom knjigom pod pazduhom.

»Iz kojeg si sela?» — zapita staroga Matejka i išče po knjigi. Stari Matejko se okolo zgledava, rad bi nekam pobeči, ali nemre nikam. Konačno odgovori:» Eto na, iz Kottoribe sam ...»

»Kot ... kot ... kot ...» prelistava sveti Petar po knjigi — »Kottoriba .... dobro je — ovde si — praveden za raj.»

»Nije moguće! ... Varaš se sveti Petre! — veli Matejko.

»Kak bi se varal?» — namrgodi se sv. Petar — »to nije valjda palanjka kiselim mliekom, več je to numerirana i božjim pečatom potvrdjena knjiga.» — ukori ga sveti Petar.

»Dobro, ali da Ti poslie nebude žal» odgovori stari. Matejko.

»Zakaj bi mi bilo žal?»

»A sluga božji, ja sam puno pil, pak za to nevierujem, da sam pravedan».

»Mnogo si pil, ali si i mnogo trpel, pak ti je pilo odprošno» — odgovori sveti četi Petar i odpre rajska vrata.

Kad je stari Matejko kroz otvorena vrata zalukuul u raj, samo je zaniemel i se ukočil od liepote te se nije mogel niti smiesta genuti, ali ga angel od straga gurne i porine unutar. Čim je stari Matejko, najprije onak zabezeknut, malo k sebi došel, zmisli se iz svoje žene, koja je mnogo prije njega ostavila ovu griešnu zemlju te se preselila u vekivečnost.

»Kad su mene pustili simo, koj sam pijandura i koj sam si ženu tukel, to je valjda i ona negde ovde, koja je bila krotkija od božje kravice te je sve odpraščala .... Ovde bi meni bilo baš liepo šnjom zajedno» — mrmlja stari Matejko te se obrati na jednog bližeg angela: »Hej, ti mali krilatič, jeli je ovde nieka baba Klepec Treza, drugač navadno Matejkovica zvana?»

»Iz kojega je sela?» zapita angel.

»Iz Kottoribe.» odgovtariori s Matejko.

»Je — je, ovde je» — veli angel i povede Matejka sobom po raju.

»Gledaj, gledaj, kakova je to liepota! — To su sama čudesa!» — čudil se je stari Matejko po raju hodajuč.» — »A jeli bi mogel gde videti popa Nikolu, koj nam je posudjival uz velike kamate novce? Malo bi me bilo sram, da se sastanemo, bil sám mu dužan, pak kad on na jedankrat umre, umrl je i dug moj šnjim.»

— **Zrinji ošterija** dobi drugoga gazdu. Friedl József dosadašnji gazda Zrinji ošterije je za 162 jezere korun prodal oštariju Hajósu ošterijašu iz Csurgó. Novi oštarijaš bude januara 1-ga zel prek kupljen ošteriju.

— **Ogenj**. Prošloga meseca 15-ga se je vu Lappány občini zažgala skupna hiža Csalopa Eleka, Novak Mihalya i Novak Demetera i zgorela je. Hiža je bila slamom pokrita i 300 korun je kvara zvršil ogenj. Da gdo je vužgal hižu se još nezna.

— **Hudi susedi**. Csernel Istvàn i Domokos János iz Botkahegya su si susedi bili, ali već od više vremena živeli su vu svadji. Prošloga meseca 17-ga bili su na sud citerani vu Letenju, ali vu takvim vremenu su došli na sud, kada je ne bilo moći njihove stvari napre vzeti. Med tem je Csernel István pred više ljudi izjavil, da ako dimo dojde Domonkoša streli. Kak je Csernel dimo došel, je zaisto pištolu zel napre i strelil je Domonkoša, koj je taki vumrl. Csernel se je na to sam javil pri žandarstvu vu Letenje. Zaklani Domonkoš je višeput kaštigan človek bil.

— **Krvava Ruszka**. Sadašnja vlada vu Ruskoj mori i ubija sve napredno kak prije. Na slotine težakov je obešano, postreljeno. ili vu Siberiju odegnano. Nemirov je puno vu Ruskoj. — Takajše pojavljaju i atentati sa bumbami. Sa jednom rečjom vu Ruskoj nije na ružneši položaj.

— **Svoju mater** je zaklal. Vu Weizu, vu Nemčkoj je Raaschuster Jožo zaklal svoju lastovitu mater i grozno ju je razmesaril. I to zato da je mogel od nje zeti one novce. koje si je ona prišparala. 123 korune.

— **Cirkva je zgorela.** Vu Zihpoljah je nastal ogenj ravno vu gospodarstvenim stanju, koje je blizu cirkve. Cirkva je sa šindeljom bila pokrita i tak se je na hitro vužgala. Tri zvoni su se raztali i turen se je zrušil. Cirkvina nutrašnja stran je ipak oslobodjena.

— **Iz ljubomornosti**. Vu Oseku su se strelili major Pfleger i njegova žena. Pfleger je pod jednom krivil svoju ženu, da ga je vkanila. A na zadnjiput je tak rekuč na celoma navalil na nju. Žena je vu plaču vikala: »Tu me imaš streli me!« ali muž do toga nije došel da bi nju strelil. Zato je ona opet zakričala: »Ako si ti nesiguren žalostni vitez se strelim sama!« Vzela je revolver i ona se je sama strelila vu srdce. To videči Pfleger je takaj zel revolver i on se je takaj strelil.

— **Pop i nemški cesar**. Još za vreme velikoga Friderika se je dogodila ova smešna stvar, koju sada opet ponoviju novine. Veliki Friderik cesar je jahal se šetat na konju sa jednom ablegatom Kvintom. Med putom se je s el sa popom, koj je takaj lepoga konja jahal. »Viš, viš Kvint, kak ti sedi pop na lepim vrancu — rekel je cesar — idi i ponizi ga.» Na to je Kvint oojahal k popu pak mu je rekel. »Kak to gospodine, vi jašete lepoga vranca, a naš Zveličitelj je na oslu jahal?!» Pop mu je na to onak lepo odgovoril: »Prav bi tak i ja rad jahal osla, ali odkad je naš cesar sve osle za ablegate pobral, ni za drage peneze nije moči dobiti ovu živinu pri nas.»

— **Tifus**. Vu Buzášu je Tifus se pojavil te se čim bolje širi med ljudmi. Zbog toga je varmegjinski veliki sudec dal vun naredbu, da se tak vu Csáktornyi, kak vu Buzás, Battyán i Zrinyi zvunašnjih delah varoša svi zdenci na putu i na dvoru imaju zčistiti i okolo zdencov je šudrom navoziti treba. Koji zdenci su odprti tam se na vedre sa željeznimi križi moraju napraviti, nigdo nesme svoju posudu vu zdenec grabiti, a poleg zdenca prati ili opravu ili posudu je prepovedano. Jer tifus, tojest velika griža i od nečiste vode more proizhadjati. Pak i od toga ako se onoga koj tifusa ima. lajno nepazljivo hiti kam gud, kam potlam i drugi zdrav ide, pak zato je odredil varmegjinski sudec da se pri svakoj hiži poleg vun dane naredbe mora i šekret napraviti, koj nebude to zvršil bude strogo kaštigan. Lajno onoga človeka koj je vu tifusu mora se prije sa vapnom zmešati i da se tak zakoleju baciluši, koji betega zročiju. Sve napijac donešene hrane i t. d. budu svaki tjeden dvaput vizitirane.

— **Veliki ogenj.** Vu Sjajerskoj vu Šoštanju je veliki ogenj bil prošle dneve. Vu jutro rano se je opazilo da gori fabrika kožah vlasnika Woschnagga. Poleg fabrike su bila velika skladišta kožah i vnogo lagvov ulja, ali ipak su iz tri varašov dojduči ognjogasci tuliko pripročili, da su skladišta ni zgorela. Ali i tak je 27 vur minule dok su ognja pogasili. Strašno izgleda vun sada fabrika. Zgorelo je 6 jezer zgotovlenih kožah, 2 damfmašine s kotli, jedna dinamo mašina za elektrišnu svetlost, jedna turbina i vnogo drugih menjših mašinah. Kvara je više 650.000 korun.

— **Redka nagrada.** Bleza Peter je več 48 ljet služil vu Küküllővárošu pri Betlen Kamillo grofu i pod ovim vremenu se izvrsno i verno oponašal. Sada ga je zbog njegove verne službe lepa nagrada postigla. Njegvo Veličanstvo kralj mu je poslal diplomu i srebreni križ zasluzbe. — Dakle ipak su je još vredni sluge na švetu.

— **Princeza i pater**. Vu Székesfehérvárskim kloštru franjevačke braće stanuje stari Miklož pater, od kojega sada sledeče pišeju novine: Pred nekuliko meseci je pohodila patra Elizabeta, Amalija princeza, koja je vu drugim položaju žmehka bila i odputovati se je odlučila, zato je prije pohodila staroga patra. Ovaj njoj je prorokuval da bude sina rodila i tak njoj je rekel:

— Stari sam već princeza i tak se čutim, kak stari Šimeon da nevmerjem predi, dok na naručaj neprimem maloga.

Princeza se je odpeljala i vu stranjski orsag gde je i rodila — sina. Vezda ne zdavnja je dimo došla i prvo delo njoj je bilo, da je pozvala k sebi Miklošа patra, te mu je položila na naručaj sinčiča, kojega je pater blagoslovil. Materi, princezi su šuze išle iz oči od radosti. —

— **Dan Elizabete.** Prošloga meseca 19-ga se je lepo obslužil spomen pokojne naše dobre kraljice Elizabete i vu Csáktornyi. Ob 10 vuri je svečana sveta meša bila vu rimokatolički cirkvi, na kojoj mеši su svi učeniki i njihovi professori, navučitelji nazočni bili. Vu polgarskoj i pučkoj školi je pred sv. mešom bila svečanost a vu preparandiji pak po svetoj meši. Zatem je celi den ne bilo navučanje vu školi.

»Moj stari, pop Nikola ti je u peklu!» odvrati angel.

»Stani, — negovori!» — začudi se stari Matejko.

»Na moje poštenje — vieruj mi!» — potvrdi angel.

»Ali kak to? Em je on bil pop, pak makar i vlaški, ali ipak pop.»

»Sve jedno» — odgovori angel — »tu se na to nepazi — svakomu prema njegovim činom. Pop je bil, ali je griešil. Vidiš, vladika (biskup) makar je vladika, i on je u peklu.»

»A, negovori!» — začudi se Matejko

»Vidiš, i on je kaštiguvan . . . On je bil vladika, istina, ali se je radi toga poholil, pak je samo bogataše držal za ljude, a siromake nije niti poglednul, njim se je vugibal, da nebi moral gde kojemu po koj krajcarak almuštva dati. Oblačil se je bogato a prežderal se je svaki dan, ljude pak je učil, da budu mertučljivi . . . Nije li to grieh?»

Stari Matejko si obriše znoj iz čela i reče: »A kaj ti ja znam jeli je to grieh ili nije? Mi smo priprosti ljudi, pak toga neznam. — Nego znaš kaj ti mali kanalec, ti mene radje pelaj u nieku krčmu, ali u takovu gde je pravo i dobro vino, kakovo toči naš Vlašič Remuš pak preložki Švenda, znas im pri križu, vodi me, jer mi grlo već gori, moram popiti čašicu rujnoga.»

»E — dragi moj stari, toga tu nema, krčmah tu nema!» — veli angel.

»Ala — ste prostaki, — pak nuz takove liepote, kakove su ovde, pak nema niti krčme? Pak gde bi se zatrudjeni čoviek mogel odpočinuti i čašicu rujnog vina popiti? Pogledaj me, tiam od zemlje idem, a bogme sam se zatrudil . . . Tam je naš pop rekel, da u raju ima svega, kaj ti samo srdce poželi, a kad dojdeš simo, onda ti nezmognu niti toliko koliko Remuš ili Švenda. — Bolje bi bilo, da sam otišel u pekel, A jeli su tan. krčme?»

»Tam jesu.» — odgovori angel — »tam i Miška toči, na čijem je danas miestu Švenda u Prelogu; on je onde na zemlji takaj točil, ali je u vino vodu miešal, kad je videl, da su pivci već tak pijani, da nebudu poznali, a pri računu je uviek, kad je to samo bilo moguče, za tri—četiri seksera više računal, nego li je račun izbilja iznašal, pak zato mora sad biti peklenski krčmar.»

»Nikaj zato» — veli Matejko — ti samo onamo mene vodi, jer kaj ču ja ovde gde nema nit kaple vina. U peklu je doduše zlo, ali k zlu sam ja već priučen. Ja se bum mučil, a u dobar ču onda popiti čašicu vina i to če mi zlehkotiti muke.»

»To ti nemre biti, moj stari!» — veli angel.

»Ah!» — zdehne si Matejko — onda je to ovde tak, kak u Lepoglavi ili u Munkacsu — čoviek nikam nemože kam bi hotel, uviek u reštu — a tko bi se sad pod stare dni na to priučal, — idem van! — Čuješ mali štiglec, nebi falilo. da ovde krčmu podignete, jer kad dojdu porcijunaši i eksekutori sim po poslu, gde onda odsedu?»

»Tu nema niti porcijunašah, niti porcije, niti exekutorah.»

— »Kaj? — nema ih?» — zavikne Matejko radostno te se prekriži — »Neidem van! — Tu ostanem! — Sad mi bude liepo!» —

I on ode po raju svoju babu iskat, koju i najde te se šnjom stalno onde nastani, gde nema porcije niti eksekucije, a to je samo jedino u raju moguče najti.

Em. Kollay.

Mindennemű arany-, ezüst- és kinaezüst tárgyak, ékszerek, valódi schweizi zseb- fali- és ébresztőórák nagy választékban kaphatók

Pollák Bernát

órás és ékszerésznél

Varaždin, Ferencz József-tér.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas képeskönyvek, albumok,

egyszerübb és diszesebb kivitelü imakönyvek nagy választékban kaphatók

Strausz Sándor

könyvkereskedésében

Csáktornyán.

Gabona árak. — Cena žitka

nimázsa.	1 m.-cent.	kor fil.
Buza	pšenica	14.00—
Rozs	Hrž	11.60—
Árpa	Ječmen	12.40—
Zab	Zob	13.60—
Kukoricza uj	Kuruza nova	10.40—
Fehér bab uj	Grah beli	18.00—
Sárga » »	» žuti	14.00—
Vegyes » »	» zmešan	14.00—
Kendermag	Konopljeno seme	24.00—
Lenmag	Len	21.00—
Tökmag	Košćice	19.00—
Bükköny	Grahorka	14.00—

TEA

védjegye

tea kanna

eredeti csomagokban

kap. Strahia testvéreknél Csáktornya.

Margitai Jòzsef

Horvát nyelvtan

iskolai és magánhasználatra

Ára kötve: 3 korona.

Margitai József

Horvát-magyar és magyar-horvát

Zsebszótár uj bővített kiadás

Ára kötve: 3 korona.

Kapható: FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagykanizsán és Csáktonyán.

Védjegy: „Horgony!"

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, csúznál** és **meghülések-nél**, bedörzsölés képpen használva. **Figyelmeztetés.** Silány hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a **„Horgony"** védjegygyel és a **Richter** czégjegyzéssel ellatott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

Dr Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz", **Prágában.**

Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Jó házból való ízr. fiu

tanulónak

felvétetik.

Klüger Pál

fűszer-, vas és rövidáru kereskedésében

Letenyén.

Necsak olvasni

hanemmeg is kell kisérelni **BERGMANN és TÁRSA, Dresden és Telschen a/E** régen bevált, gyógyitó hatású

Steckenpferd liliomtej-szappanát

azelőtt Bergmann-féle liliomtejszappant (jegy: 2 Bergmänner) hogy szeplőktől ment, fehér arcbőrt, valamint gyengéd arcszint nyerjünk.

Darabja 80 fillér.-ért kapható:

Strahia Testvérek-nél

Csáktornya.

971 12—50

Muraközi Takarékpénztár R.-t. Csáktornya.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság gyüjtő- és előleg- üzletének tizenkettedik csoportját ***1907 január 2-án*** az eddig szokásos feltételek mellett alakitja meg

1. Egy-egy részlet után hetenkint 1 korona fizetendő.
2. A befizetések ***208 hétre*** terjednek.
3. A takarékpénztár egy-egy 208 koronával befizetett ***részlet*** után a 208 hét lefolytával ***230 koronát*** fizet vissza.
4. Az ekképpen 22 koronát kitevő kamat 5% kamatozásnak felel meg.
5. A kamatokat terhelő adó közvetlen a takarékpénztár által fog megfizettetni.
6. Minden részlet után az egész összeg vagyis ***230 kor. előleg adatik.***
7. Jogában áll a kölcsönvevőnek felvett előlegét mindenkor visszafizetni, mely esetben a további kamatfizetési kötelezettsége megszünik.
8. Alapitási költség nem lesz fizetendő. Tekintettel azon körülményre, hogy gyüjtő- és előleg-üzletünkbeni résztvevők ***egymás irányában egyetemleges kötelezettségben nem állanak,*** ezen üzlet ugy a részt- mint kölcsönvevőknek igen ajánlható.

A vidéki befizetők kényelmére ***a heti befizetés a m. kir. postatakarékpénztár utján is eszközölhető,*** a befizetési lapokat dijmentesen küldjük be.

Kérjük azon esetben, ha ezen csoportban részt venni hajlandó, azt szóbelileg vagy levélben velünk közölni.

Csáktornyán, 1906 november havában.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü czukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el!

Művészi kivitelü karácsonyi és ujévi képeslevelezőlapok

nagy választékban kaphatók

Strausz Sándor

könyvkereskedésében

Csáktornya.

Felvilágositás

vendéglősök, szálloda- és kávéház-tulajdonosok részére

Hangszereink felől kiállitott elismerésekben, vendéglősök által egyhangulag lesz említve:

„Hupfeld féle hangszerek által nagy bevétel — a forgalom sokkal nagyobb — sok uj vendég lett nyerve — a sörfogyasztás emelve — a hangtelj nagyszerü — a tőkebefektetés gyorsan elenyésztödik — a hangszerek a használatban elpusztithatlanok.

Hupfeld-féle continental Orchestrion

zongorával, manduru és vonó zenével, rugó és sulyhajtással.

Hupfeld phonoliszt-zongora

a legtökéletesebb önmüködően játszó zongora, eredeti müvesz hangjegyekkel

Hupfeld-féle

villanyos Orchestrion Helios

egy katona zenekart pótol.

Minden hangszert egyenkint lehet kicsatolni.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legkedvezőbb fizetési feltételek. Készpénzfizetésnél nagy árengedmény.

HUPFELD LAJOS, r. t.

Bécs, VI., Marienhilferstrasse 7/9 sz.

Europa legelső és legrégibb villanyos zongora és Orchestrion gyára.

40 legnagyobb kitüntetés világ-és szakkiállitásokon.

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyán.